

Šolar 2.0

<http://solar.trojina.si/>

nadgradnja korpusa šolskih pisnih izdelkov

IZTOK KOSEM

TADEJA ROZMAN

ŠPELA ARHAR HOLDT

POLONCA KOCJANČIČ

CYPRIAN LASKOWSKI

Šolar (1.0)

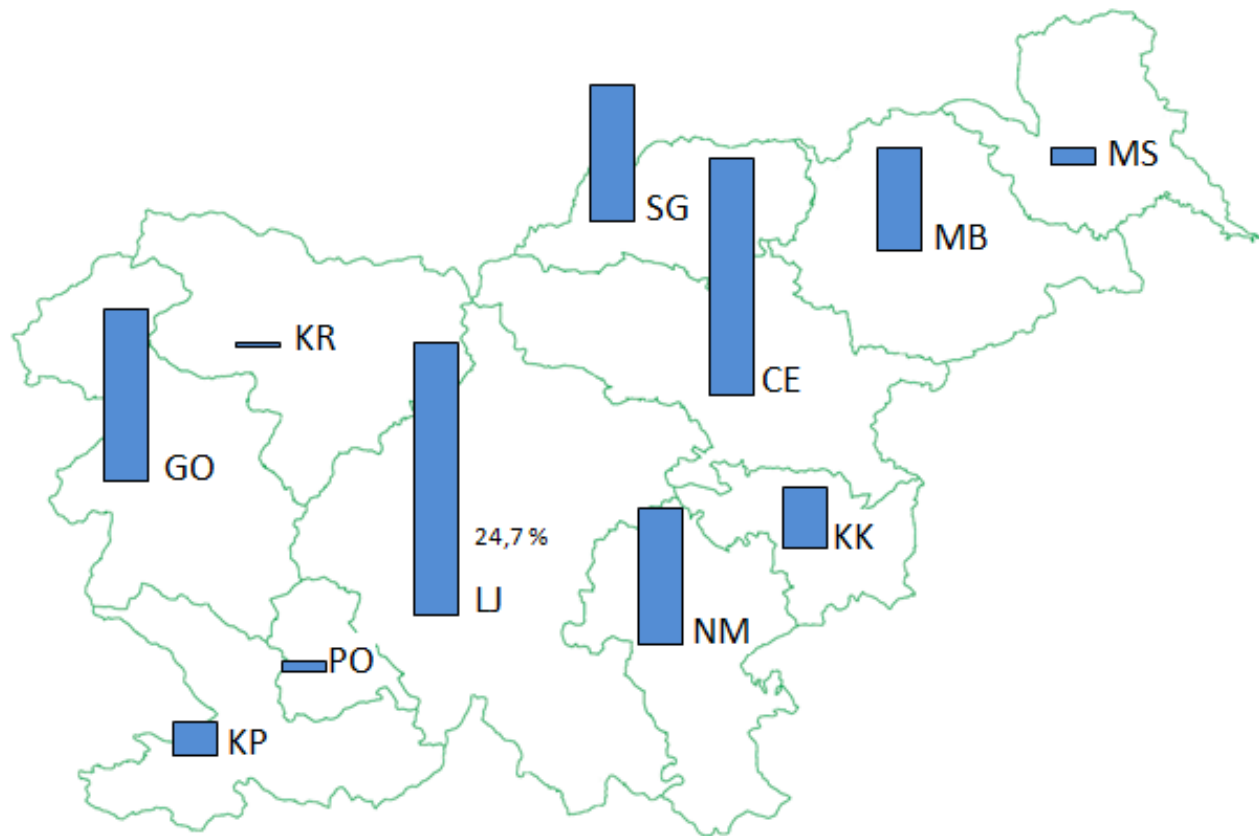

- Nastal v okviru projekta Sporazumevanje v slovenskem jeziku
- Šolsko leto 2009/2010
- 2703 besedil (od 8594)
- 967.477 besed
- Pisna besedila, samostojno tvorjena pri pouku (zadnje triletnje OŠ in srednja šola)
- 39 šol (60 % JZ Slovenije, 40 % SV)
- 56 % besedil vsebuje jezikovne popravke učiteljev
- Dostopen na: <http://www.korpus-solar.net/> (+repozitorij CLARIN.SI)
- Licenca: CC BY-NC-SA 2.5 SI (Creative Commons Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Deljenje pod enakimi pogoji 2.5 Slovenija)

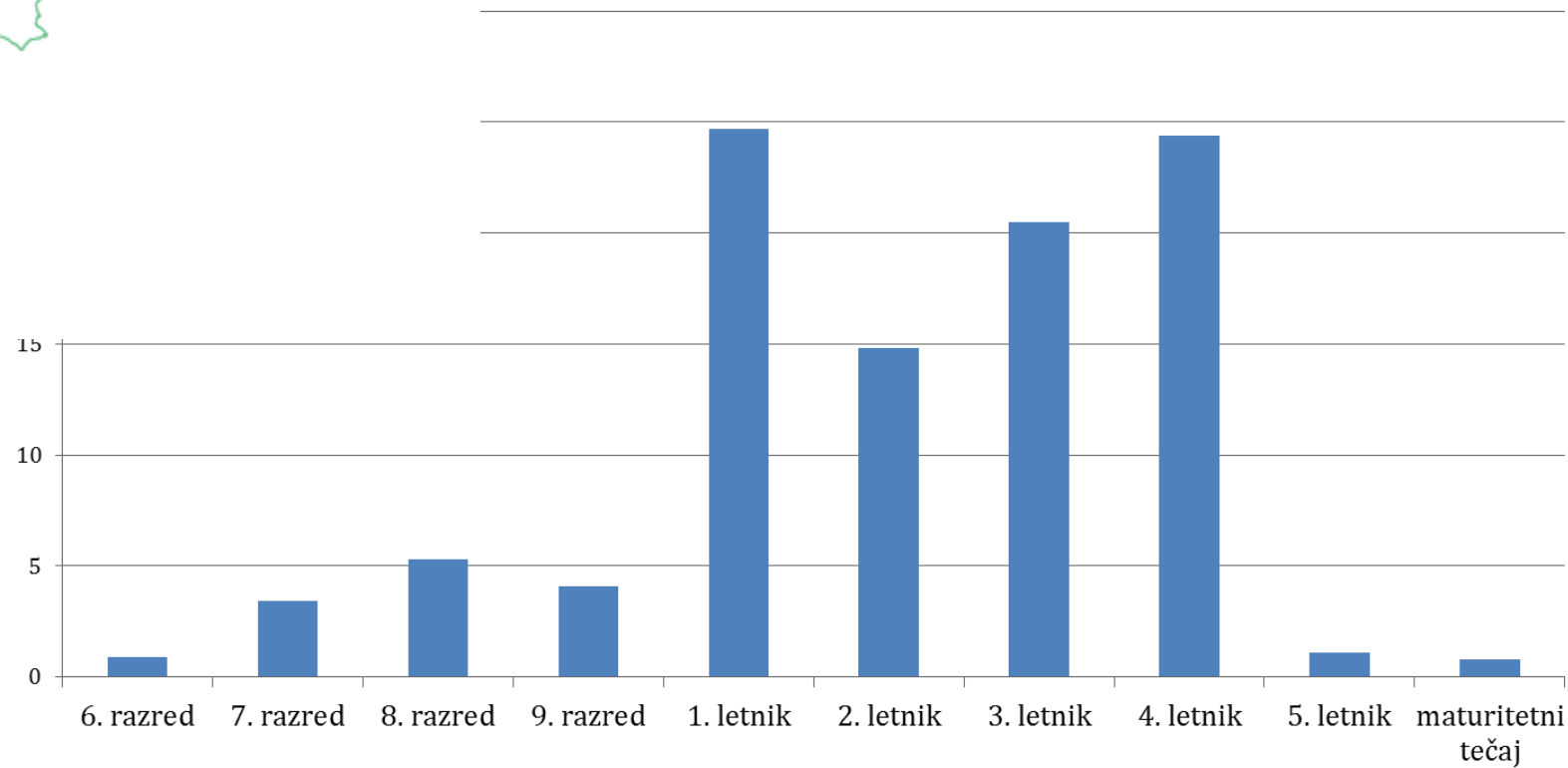
Nadgradnja korpusa Šolar

- projekt pri Ministrstvu za kulturo (2015-2018):
  - Z načrtnim dodajanjem novo zbranih (in deloma že zbranih besedil) izboljšati regijsko uravnoteženost korpusa Šolar in uravnoteženost po stopnji šolanja.
  - Vnesti informacijo o podkategoriji napake učenca v obstoječih besedilih in na podlagi teh informacij izdelati učni korpus za jezikovnotehnološke namene.
  - Izdelati podkorpus besedil šolarjev dislektikov kot primer korpusa besedil učencev s posebnimi potrebami. Podkorpus naj bi kasneje služil kot model za izdelavo vseh nadaljnjih podobnih podkorpusov.

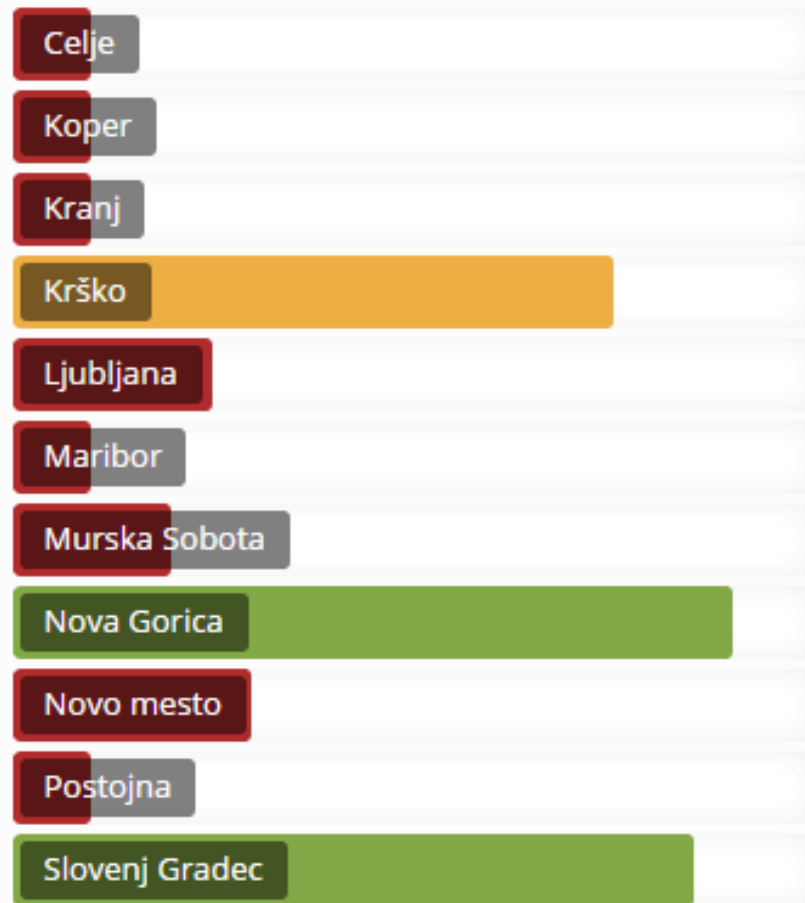

Delež besed v %

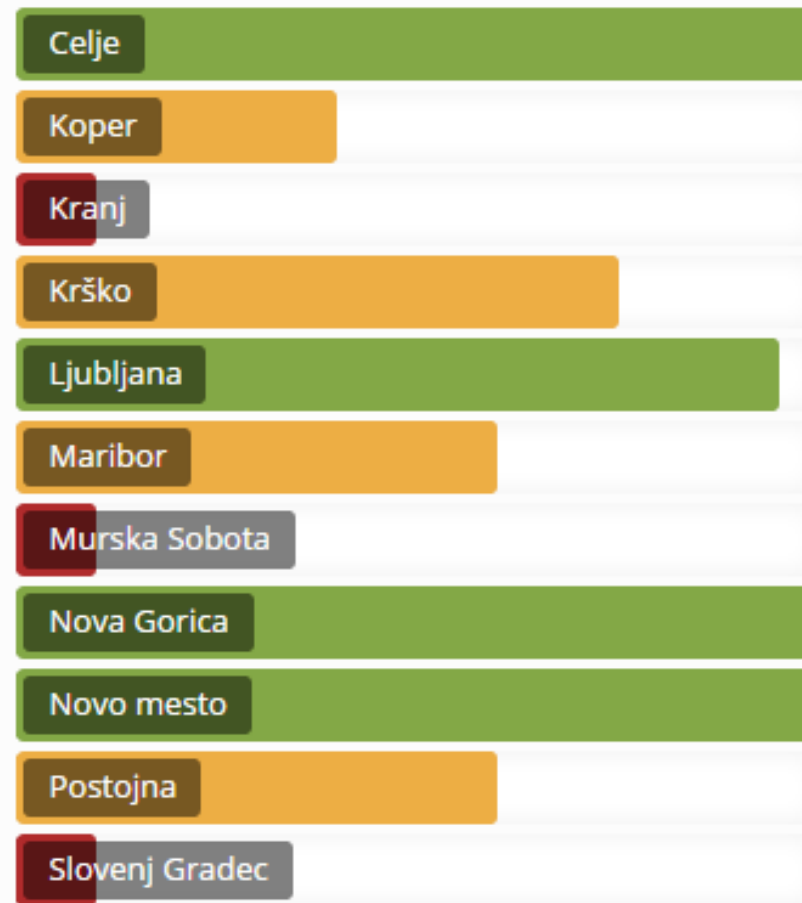

trojina

Osnovne šole

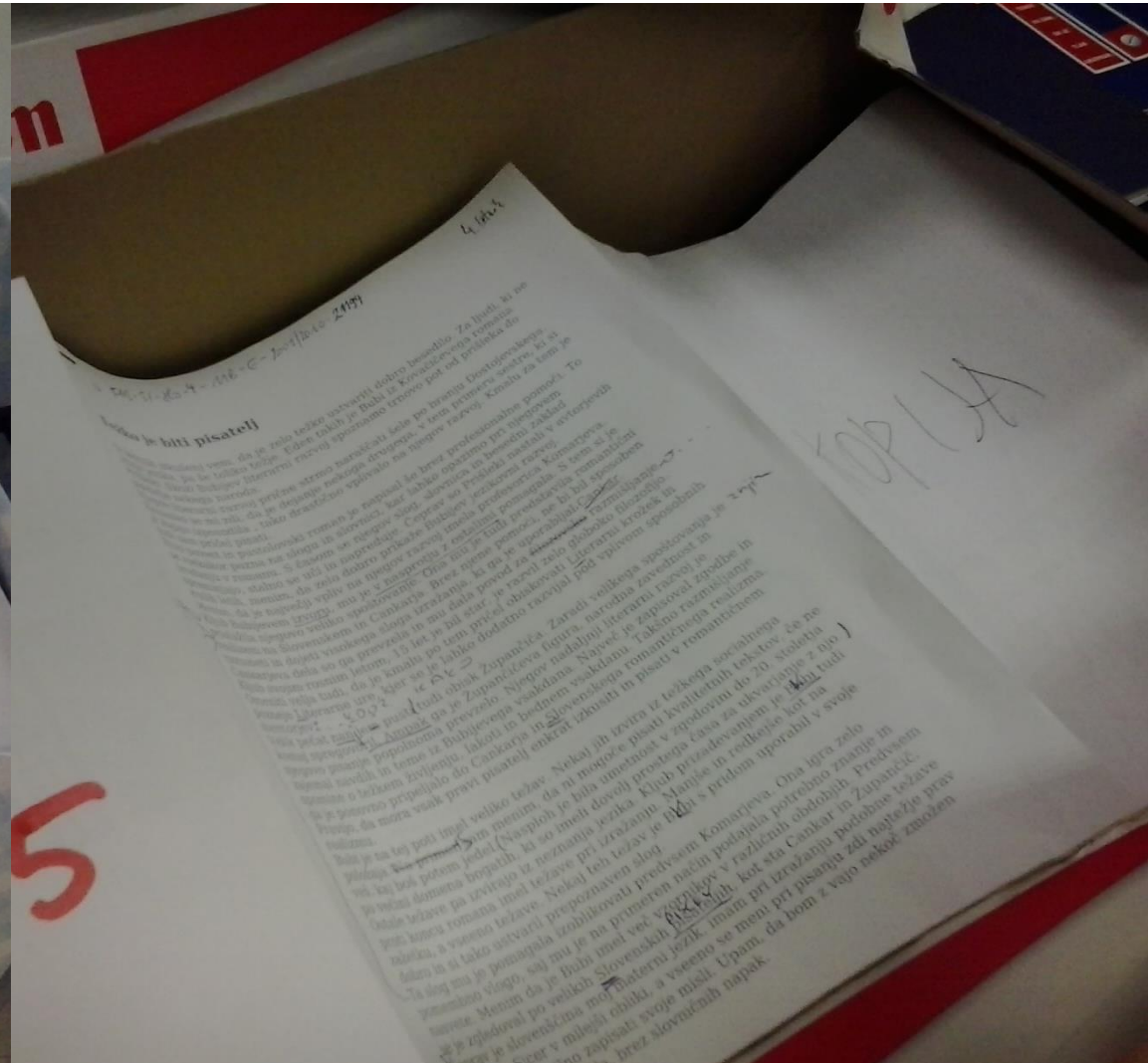
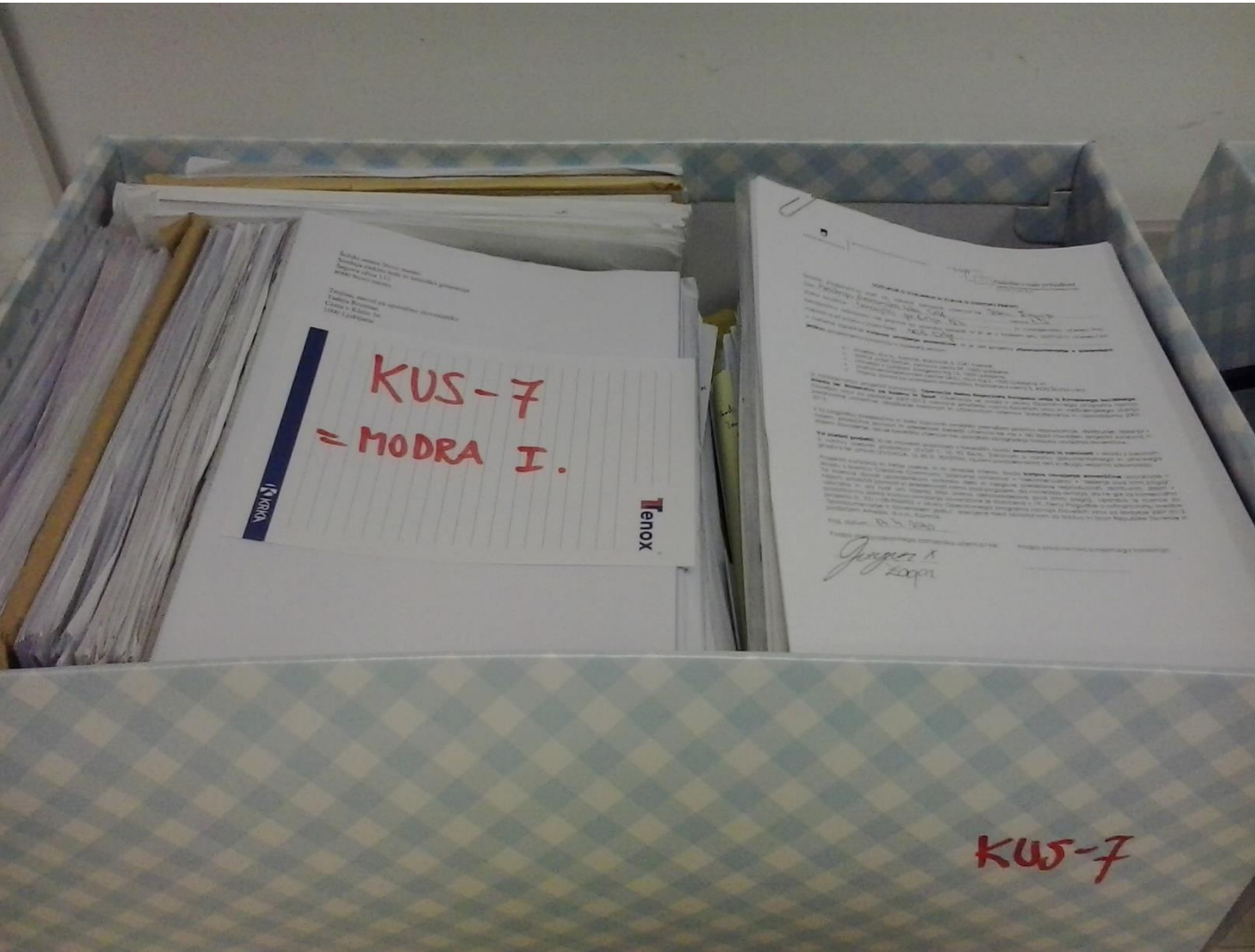

Srednje šole

trojina

Zbiranje in digitalizacija

trojina

Zbiranje in digitalizacija

ŠOLAR

kontaktiranje,
soglasja,
navodila

Kopiranje in
pošiljanje po pošti
(učitelji)

Kopiranje za
transkripcijo

Pošiljanje/predaja
v transkripcijo

Transkripcija +
anonimizacija

papirnata oblika

e-oblika

ŠOLAR 2.0

Skeniranje in
nalaganje na
strežnik
(učitelji ali mi)

Priprava za
transkripcijo +
anonimizacija

Pošiljanje v
transkripcijo

Transkripcija +
anonimizacija

Digitalizacija že zbranih besedil

- 5891 že zbranih besedil, ki v prvotni korpus niso bila vključena
- Digitalizacija:
  - Digitaliziramo VSA besedila (e-arhiv)
  - Prednost imajo besedila, relevantna za Šolar 2.0
  - Formata datotek TIFF in PDF
  - Spletni repozitorij za shranjevanje (OwnCloud)
  - En izdelek – ena datoteka
  - Skeniranje:
    - Ni učiteljskih popravkov → sivinsko
    - Učiteljski popravki → barvno

Nadgradnja korpusa Šolar

- projekt pri Ministrstvu za kulturo (2015-2018):
  - Z načrtnim dodajanjem novo zbranih (in deloma že zbranih besedil) izboljšati regijsko uravnoteženost korpusa Šolar in uravnoteženost po stopnji šolanja.
  - **Vnesti informacijo o podkategoriji napake učenca v obstoječih besedilih in na podlagi teh informacij izdelati učni korpus za jezikovnotehnoške namene.**
  - Izdelati podkorpus besedil šolarjev dislektikov kot primer korpusa besedil učencev s posebnimi potrebami. Podkorpus naj bi kasneje služil kot model za izdelavo vseh nadaljnjih podobnih podkorpusov.

Jezikovni popravki učiteljev

- 56 % besedil
- 35.035 popravkov: Zapis (61,1 %), Besedišče (10,9 %), Oblika (10,3 %), Skladnja (17,7 %)
- Analiza jezikovnih težav učiteljev: korpusni pristop (Kosem et al., 2012)
  - Pripisovanje kategorij jezikovnim popravkom
    - Zapis (68), Besedišče (207), Oblika (120), Skladnja (334)
- Analiza opravljena v orodju WordSmith Tools
- Pomanjkljivosti:
  - Nekateri tipi popravkov manj podrobno obravnavani kot drugi
  - Več različnih sistemov kategorizacije jezikovnih popravkov
  - Kategorije še niso pripisane v korpus
  - Omejitev en popravek → ena kategorija

trojina

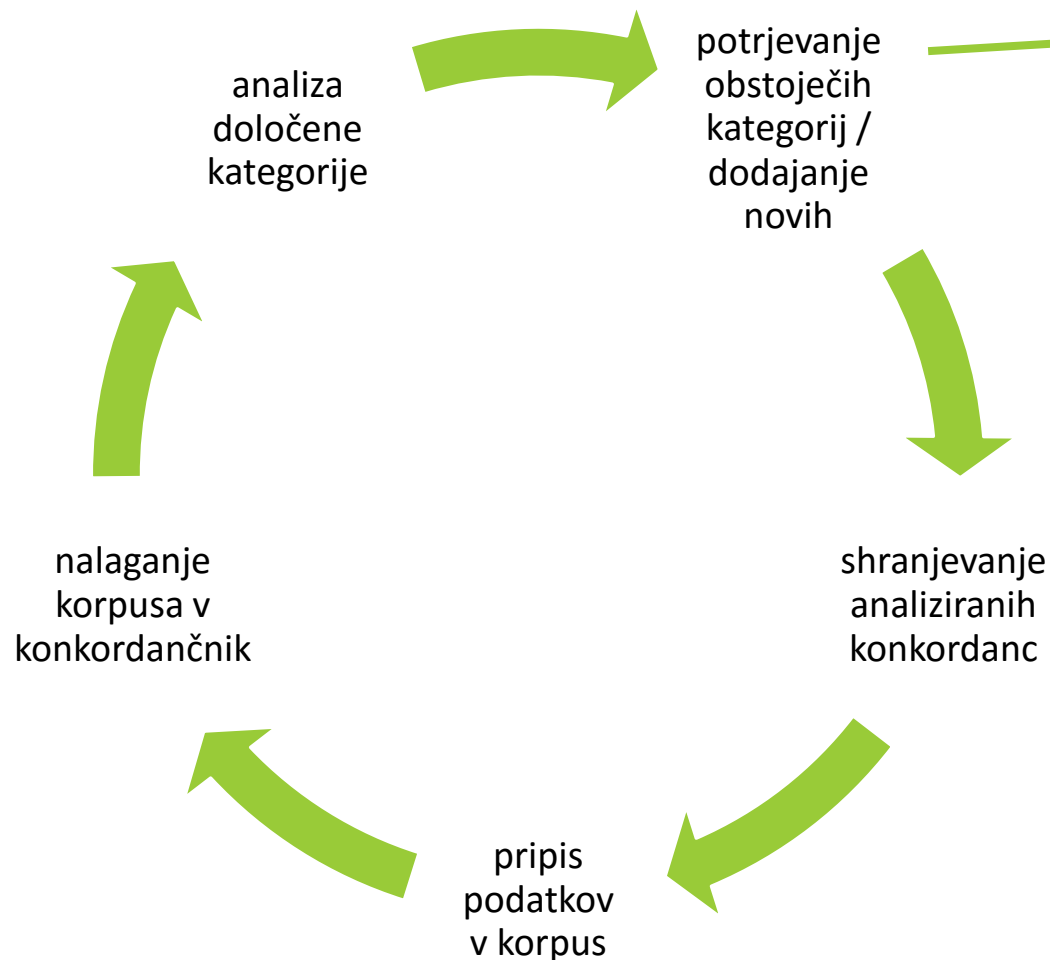
A	B	C
N	Concordance	Set
1	p1>je Simon poljski oficir</p1></u1> Drohojewski. Simonu ni jasno<u1 tip="Z-LOC"><p1>, </p1></u1> <u1 tip="B">zakaj<	zč
2	arečja dovoljena tudi v šolah. Mladi <u1 tip="B">večina<p1>večinoma</p1></u1> uporabljamo sleng, <u1 tip="B">privzete<	zv
3	I njihove ukaze. Ljudi, ki so karkoli poskušali narediti proti oblasti v državi, so ujeli in jih <u1 tip="B">intervenirali<p1>interni	zv
4	je že dober mesec po moževi smrti poročila z drugim <u1 n=""/> <u1 n=""/>. Zato Hamlet poroke ne <u1 tip="B">obravnav	zv
5	štirideset in petdeset let, prste ima skoraj brez nohtov in zaudarja po mesu, po mesnici, in po <u1 tip="B">prepoznanem<	zv
6	/u1><u1 tip="S-IZP"><p1>, kar imajo</p1></u1> po materi. Pri otrocih je bila mati vse, oče pa le <u1 tip="B">medlel<p1>	zv
7	idno in pazljivo reševati, saj nam spremenijo način življenja. Knjiga mi je bila zelo všeč in jo <u1 tip="B">posvečam<p1>prij	zv
8	ovej nam enkrat po pravici," je rekla socialna delavka, ki ji je bilo ime Darja. „Zakaj si ušla? <u1 tip="B">Kaj<p1>Saj</p1><	zv
9	<u1 tip="Z-LOC">, <p1></p1></u1> sama <u1 tip="B">potegovati<p1>boriti</p1></u1> zase in ni imela <u2 tip="B">zavet	zv
10	ip="Z-SN">nebo<p1>ne bo</p1></u1> nič manjkalo<u1 tip="Z-LOC"><p1>, </p1></u1> če se spreobrne in <u1 tip="B">va	zv
11	lovek tako mirno joka. Iztopi iz avtobusa in naprej živi svoje življenje. Pripovedovalec je zelo <u1 tip="B">nadzoren<p1>nazi	zv
12	ala od leta 1830 do 1849. Je lirsko-epska pesnitev, ki je sestavljena iz treh delov. Prvi del je <u1 tip="B">posvetni<p1>posv	zv
13	: 2009/2010 ID: KUS-SI-slo-4-KP-E-2009/2010-20983 </head> <body> Književna zvrst tega odlomka je <u1 tip="B"><u2 tip	zv
14	<u1 tip="S-IZP"><p1>njen</p1></u1> gib posebej. Vsaka stvar se mu zdi zelo zanimiva, saj jo tako <u1 tip="B">nadzornic	zv
15	a</p2></u2> rada. Otroke tudi prevladajo emocije, od </u1> sreče so začeli kar jokati. "Bili smo <u2 tip="B">presrečni<p2	zv
16	<u1 tip="Z-LOC" pov="1">, <p1>. </p1></u1> <u1 tip="Z-MV" pov="1">pred<p1>Pred</p1></u1> tem se ni <u1 tip="B">pre	zv
17	</p1></u1> bo <u1 tip="S-STR">tudi on storil samomor<p1>še nekdo umrl.</p1></u1>" Kreon še vedno <u1 tip="B">obst	zv
18	u1 tip="O" pov="2">svojem<p1>svojim</p1></u1> <u1 tip="O" pov="2">vojaškem<p1>vojaškim</p1></u1> <u1 tip="B" po	zv
19	ti<p1>služit</p1></u1> denar, da so imeli za kruh, da so se lahko preživljali. Meta se je steška <u1 tip="B">prebivala<p1>	zv
20	ada v socialni <u1 tip="B">razred<p1>realizem</p1></u1>. Zvrst<u1 tip="S-IZP">: <p1> je</p1></u1> <u1 tip="B">etika<p	zv
21	mrtve. To je bil zame srečen in hkrati žalosten dan. Zjutraj, ko sem prišel iz Ljubljane, nisem <u1 tip="B">okreval<p1>okle	zv
22	a, da sta <u1 tip="B">ga<p1>Tomažka</p1></u1> prebudila in še dolgo v noč Boga hvalila in hudiča <u1 tip="B">prekinjal	zv
23	kovana, ampak polna prepek, preizkušenj, ki ti <u1 tip="B" pov="2">stojijo<p1>pridejo</p1></u1> <u1 tip="B" pov="2">na	zv
24	pov="1">prikazuje<p1>prikazujejo</p1></u1>, kako so si bogati in revni različni. Spada v obdobje<u1 tip="B">etike<p1>e	zv

trojina

p1>je Simon poljski oficir</p1></u1> Drohojewski. Simonu ni jasno<u1 tip="Z-LOC"><p1>,</p1></u1> <u1 tip="B">zakaj<p1>čemu</p1></u1> so ga sprejeli v zavod. Zaposleni<u2 tip="Z-LOC"><p2>,</p2></u2> na

1. Identifikacija teksta iz konkordance v korpusu
  - Neupoštevanje tipov in podtipov, ker so bili za potrebe analize skrajšani (tip=Z podtip=LOC → tip=Z-LOC)
2. identifikacija pravega popravka v konkordanci/korpusu
3. pripis podkategorije

trojina

Filter Sort by label Bootstrap Finish New label: Add Batch annotation: selection

13 > Label filter 13

coinvolgere dalla storia e l' ho letteralmente **DIVORATO** 2 . Questo libro dura quasi 50 anni e ci
coinvolto e lo consiglio a chi ha voglia di **divorare** 2 un romanzo , e sottolineo romanzo , in
scrittura è nato nell' adolescenza , quando " **divoravo** 2 " un libro dietro l' altro e da sola leggevo
sono barricata in casa , mangio e studio . **Divoro** 2 libri , trascrivo appunti , le mani nei
quotidianamente dai giornali , che venivano **divorati** 2 avidamente e appassionatamente ; ma adesso
arina . Argomento : MANGA (e , visto che ne **divoro** 2 miliardi , chiedo una TOP 5) La mia personale
sfigato " quattrocchi " sempre immerso a **divorare** 2 romanzi e saggi ormai sia roba da naftalina
poi gli avrei reso la cortesia ! Mentre **divoravamo** 2 libri-game e provavamo tutti i giochi che
a chi ancora non lo ha letto , è di non **divorare** 2 questo libro in poche ore come verrebbe
avea profondamente studiato , compreso , e **divorato** 2 un gran libro divino : " D. Gaspare Bertoni
infoiati di Romero , mi butto su un libro che **divoro** 2 in troppo poco tempo . È una storia che
Non le importava di balli o teatri , ma **divorava** 2 letteralmente libri , e sia detto a suo
L' anima cerca calore tra gli antichi e **divorati** 2 libri , nel passaggio fuggitivo tra l'

Nadgradnja korpusa Šolar

- projekt pri Ministrstvu za kulturo (2015-2018):
  - Z načrtnim dodajanjem novo zbranih (in deloma že zbranih besedil) izboljšati regijsko uravnoteženost korpusa Šolar in uravnoteženost po stopnji šolanja.
  - Vnesti informacijo o podkategoriji napake učenca v obstoječih besedilih in na podlagi teh informacij izdelati učni korpus za jezikovnotehnoške namene.
  - Izdelati podkorpus besedil šolarjev dislektikov kot primer korpusa besedil učencev s posebnimi potrebami. Podkorpus naj bi kasneje služil kot model za izdelavo vseh nadaljnjih podobnih podkorpusov.

Podkorpus besedil šolarjev dislektikov

- Pridobivanje informacije o odločbah učencev in soglasja
- Kompleksnost pridobivanja informacije, označevanja besedil učencev in dosledno upoštevanje anonimnosti
- (Pod)korpus s tovrstnimi metapodatki dostopen samo raziskovalcem (potreben podpis pogodbe)
- Možne raziskave:
  - Primerjave jezikovnih težav in zmožnosti učencev s primanjkljaji v primerjavi s preostalo šolsko populacijo
  - Vpogled v posredovane povratne informacije učencem s primanjkljaji

Pričakovani glavni rezultati projekta

- Korpus Šolar 2.0
  - 5400 besedil
  - 2 milijona besed
- Učni korpus z označenimi kategorijami jezikovnih popravkov
  - cca 550.000 besed
- Sistem kategorizacije jezikovnih popravkov
- Dokumentacija!

- Dostopnost:
  - Šolar 2.0 in učni korpus: CC BY-NC-SA 2.5 SI
  - Novo zbrana besedila: CC BY 4.0

Projekt Nadgradnja korpusa Šolar financira Ministrstvo za kulturo, pogodba 3340-15-141006, v okviru razpisa Digitalizacija na področju kulture 2015-2018.

Infrastrukturna podpora projektu, zlasti digitalizaciji obstoječega gradiva, se izvaja v okviru infrastrukturnega programa Center za uporabno jezikoslovje (I0-0051), ki ga sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.